

EXAMENUL NAȚIONAL DE DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNT

PROGRAMA PENTRU

- 1. LIMBA ȘI LITERATURA GERMANĂ MATERNĂ**
- 2. LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ ȘI UNIVERSALĂ
PENTRU COPII**
- 3. MATEMATICĂ**
- 4. METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII
GERMANE MATERNE/ COMUNICĂRII ÎN LIMBA
GERMANĂ MATERNĂ**
- 5. METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII
ROMÂNE/ COMUNICĂRII ÎN LIMBA ROMÂNĂ**
- 6. METODICA PREDĂRII MATEMATICII /
MATEMATICII ȘI EXPLORĂRII MEDIULUI ÎN
ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR**

**ÎNVĂȚĂTORI/INSTITUTORI/PROFESORI PENTRU
ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR
(ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR ÎN LIMBA GERMANĂ MATERNĂ)**

NOTĂ DE PREZENTARE

Programa se adresează învățătorilor, institutorilor și profesorilor pentru învățământul primar, care s-au înscris și vor susține examenul de definitivare în învățământ.

În elaborarea programei s-au avut în vedere următoarele principii:

- principiul continuității formării inițiale și continue, realizat prin evoluție în carieră și dezvoltare profesională;
- principiul coerenței modular-tematice a programei, asigurat prin articularea proiectării ei, prin modul de elaborare a competențelor generale și specifice, prin modul de selectare a conținuturilor ce vor face obiectul evaluărilor vizate, prin diversitatea formelor și a strategiilor evaluative sugerate pentru a fi utilizate în contextul acestor examinări;
- principiul adecvării și armonizării finalităților și a conținuturilor învățământului primar românesc cu direcțiile și spiritul schimbărilor din societate;
- principiul optimizării și inovării activității în învățământul primar, prin asimilarea celor mai noi achiziții din științele educației și din științele conexe.

Programa pentru examenul național de definitivare în învățământ a învățătorilor/ institutorilor/ profesorilor pentru învățământ primar cu predare în limba maternă germană vizează competențe abordabile din perspectiva dimensiunii cognitive, procedural-aplicative și atitudinale și propune o tematică ce corespunde tendințelor în evoluția disciplinelor.

Structura programei este următoarea:

- Notă de prezentare.
- Competențele specifice a învățătorilor/ institutorilor/ profesorilor pentru învățământ primar cu predare în limba maternă germană.
- Tematica programei în următoarea ordine a disciplinelor:
 1. Limba și literatura germană maternă;
 2. Metodica predării limbii și literaturii /comunicării în limba germană maternă;
 3. Limba și literatura română și universală pentru copii;
 4. Metodica predării limbii și literaturii /comunicării în limba română;
 5. Matematică;
 6. Metodica predării matematicii / matematicii și explorării mediului în învățământul primar.
- Repere bibliografice.

COMPETENȚE GENERALE

Candidații vor demonstra următoarele competențe specifice:

- identificarea temei și a modului de reflectare a acesteia în textele studiate;
- identificarea și analiza principalelor elemente de structură, de compoziție și de limbaj specifice textelor epice, lirice și dramatice;
- evidențierea caracterului formativ al textelor studiate;
- respectarea normelor ortografice, ortoepice, de punctuație, morfosintactice și folosirea adecvată a unităților lexico-semantice, compatibile cu situația de comunicare în limba germană;
- valorificarea relațiilor de sinonimie, antonimie, omonimie, polisemie în organizarea mesajului scris;
- elaborarea unei argumentări scrise pe baza textelor studiate;
- utilizarea unui lexic diversificat, recurând la categoriile semantice studiate și la mijloacele de îmbogățire a vocabularului, pentru exprimarea nuanțată;
- utilizarea categoriilor gramaticale învățate, în diverse tipuri de propoziții, prin folosirea unor tehnici eficiente de activitate intelectuală;

- identificarea organizării morfologice și sintactice a textelor realizând corelații inter-/intradisciplinare;
- utilizarea corectă a limbii germane în toate situațiile procesului instructiv-educativ;
- proiectarea, conducerea și realizarea procesului instructiv-educativ, ca un act de comunicare;
- utilizarea adecvată a cunoștințelor de didactică a disciplinei în proiectarea și desfășurarea activității didactice cu copiii;
- proiectarea conținuturilor instructiv-educative în acord cu prevederile programei și cu nivelul clasei la care învățătorul/ institutorul își desfășoară activitatea;
- proiectarea și utilizarea de strategii didactice eficiente în procesul de predare-învățare-evaluare;
- utilizarea conceptelor cu care operează evaluarea și a teoriilor moderne în domeniu;
- proiectarea unei evaluări eficiente, organic integrată în activitatea instructiv-educativă;
- utilizarea strategiilor adecvate de evaluare/ autoevaluare individuală/ de grup, precum și a strategiilor de interevaluare;
- aplicarea unor strategii de adaptare a conținuturilor la predarea în online prin combinarea conținutului multimedia și a materialelor de învățare online cu predarea la clasă.

1. LIMBA ȘI LITERATURA GERMANĂ MATERNĂ

TEMATICĂ

I. Literatura germană

Beispiele und didaktische Konzepte für folgende Gattungen der Kinderliteratur:

- Bilderbücher: „Struwelpeter“ von Heinrich Hoffmann; „Eine Gans aus Buntpapier“ von Josef Guggenmos; „Wimmelbücher“ von Ali Migutsch; „Die Raupe Nimmersatt“ von Eric Carle; „Frederick“ von Leo Lionni; „Knopf Knöpfchen“ von Erika Hübner-Barth; „Das verschnupfte Bilderbuch“ von Hedi Hauser; „Die Geschichte vom Löwen, der nicht schreiben konnte“ von Martin Baltscheit, „Irgendwie Anders“ von Kathryn Cave; „Die Königin der Farben“ von Jutta Bauer, „Der Grüffelo“ von Alex Scheffler und Julia Donaldson.
- Geschichten: - „Sofie macht Geschichten“ von Peter Härtling; „Heut bin ich stark“ von Heinz Janisch; „1-2-3 Minuten-Geschichten“ von Manfred Mai, „Das Traumfresserchen“ von Michael Ende, „Tranquilla Trampeltreu“ von Michael Ende, „Nickel Vogelpfeifer“ von Mirjam Pressler.
- Lyrik: Thematische Vielfalt des Kinderreimes, Kinderverses; Kindergedichtautoren Achim von Arnim und Clemens Brentano, Christian Morgenstern, Joachim Ringelnatz, James Krüss, Josef Guggenmoos, Frederik Vahle, Detlev Jöcker, Rolf Zuckowski; „Was denkt die Maus am Donnerstag“ von Josef Guggenmos; „Es war einmal ein Igel“ von Franz Hohler.
- Märchen: Brüder Grimm, Josef Haltrich, Hans Christian Andersen; Alexander Tietz; „Vom Kätzchen und Mäuschen“; „Die Tür am Buckel“; „Die Bienenkönigin“.
- Sagen: „Der Rattenfänger von Hameln“; „Warum das Meerwasser salzig ist“.
- Legenden: Sankt Martin; Sankt Nikolaus.
- Fabeln: „Der Fuchs und der Storch“ und „Der Löwe und das Mäuschen“ von Aesop, „Der Rabe und der Fuchs“ von G. E. Lessing; „Wie die Maus den Löwen rettete“; „Wie der Fuchs den Raben überlistete“.
- Ganzschriften: „Die Abenteuer der Biene Maja“ von Waldemar Bonsels; „Jim Knopf“ von Michael Ende; „Briefe von Felix“ von Annette Langen, „Neben mir ist noch Platz“ von Paul Maar.
- Theaterstücke: Kasperle – Theaterstücke; „Das rote Haus in einer kleinen Stadt“ von Elisabeth Borchers.
- Sachtexte und Sachbücher: „Unsere Erde“ von Angela Weinhold, Ravensburger Reihe; „Herr Kandinsky war ein Maler“ von Daan Remmerts de Vries.

Die angeführten Werke der Kinderliteratur sind kennzeichnend für die jeweilige Gattung und dienen der Orientierung.

II. Limba germană

1. Wortschatz und Aussprache

- Wortschatzerweiterung: Ableitung; Zusammensetzung; Synonyme; Antonyme; Wortfamilie; Wortfeld.
- Redensarten und Redewendungen.
- Buchstaben und Phoneme im Deutschen.

2. Satzbau/Syntax

- Satzgliedfolge/Topik im deutschen Satz: besondere Stellung des Prädikats/der Prädikatsteile.
- Satzglieder und Satzgliedteile: Subjekt; Prädikat; Objekte (Akkusativ-, Dativ-, Präpositionalobjekt); Adverbialbestimmungen (Temporal-, Lokal-, Modal-, Kausalbestimmung); Attribute als Satzgliedteile (adjektivisches Attribut, Genitivattribut, Präpositionalattribut, Apposition).
- Satzverbindungen und Satzgefüge: Hauptsatz und Nebensatz – Bildung; Form der Nebensätze (Konjunktionalsatz, Relativsatz; indirekter Fragesatz; verkappter Nebensatz; Infinitivgruppe); Inhalt der Nebensätze (Subjekt-, Objekt-, Attribut-, Kausalsatz).

3. Wortarten/Morphologie

- Beugbare Wortarten: Verb, Substantiv mit Artikel, Adjektiv, Pronomen.
- Unbeugbare Wortarten: Adverb, Präposition, Konjunktion.

4. Orthographie und Interpunktion

- Korrekte Schreibung der Wörter und richtige Verwendung der Satzzeichen.

BIBLIOGRAFIE

Literatur und Didaktik

1. Conrady, Peter (2004): *Lesespaß für Kinder*, in: Dräger, Monika et al (Hrsg.) (2004): Lesen ist Verstehen. Schriften auf Wegen zu Kindern. Berlin: Deutsche Gesellschaft für Lesen und Schreiben (<https://dgls.de/publikationen/buecher/.band-1-lesen-ist-verstehen-schriften-auf-wegen-zu-kindern/>).
2. Köhler, Rosemarie (2004): *Leicht lesbare Texte für kleine Leserinnen und Leser*, in: Dräger, Monika et al (Hrsg.) (2004): Lesen ist Verstehen. Schriften auf Wegen zu Kindern. Berlin: Deutsche Gesellschaft für Lesen und Schreiben (<https://dgls.de/publikationen/buecher/.band-1-lesen-ist-verstehen-schriften-auf-wegen-zu-kindern/>).
3. Kretschmer, Christine (2004): *Weltaneignung mit Bilderbüchern*, in: Dräger, Monika et al (Hrsg.) (2004): Lesen ist Verstehen. Schriften auf Wegen zu Kindern. Berlin: Deutsche Gesellschaft für Lesen und Schreiben (<https://dgls.de/publikationen/buecher/.band-1-lesen-ist-verstehen-schriften-auf-wegen-zu-kindern/>).
4. Mai, Manfred (2001): *Geschichte der deutschen Literatur erzählt von Manfred Mai*. Weinheim: Beltz Verlag.
5. Marquardt, Manfred (2005): *Einführung in die Kinder- und Jugendliteratur*. Troisdorf: Bildungsverlag EINS.
6. Monschein, Maria (2015): *Die 50 besten Spiele zur Sprachförderung*. Don Bosco MiniSpielothek.
7. Näger, Sylvia (2005): *Literacy: Kinder entdecken Buch-, Erzähl- und Schriftkultur*. Freiburg im Breisgau: Herder Verlag.
8. Sengelhoff, Barbara (2005): *Die Welt der Buchstaben - Ein Thema für alle Kinder*, in: Sasse, Ada/ Valtin, Renate (Hrsg.) (2005): Lesen lehren, Berlin: Deutsche Gesellschaft für Lesen und Schreiben (<https://dgls.de/publikationen/buecher/band-2-lesen-lehren/>).
9. Waldmann, Günter (2011): *Produktiver Umgang mit Lyrik. Eine systematische Einführung in die Lyrik, ihre produktive Erfahrung und ihr Schreiben*. Hohengehren: Schneider Verlag.
10. Vom Wege, Brigitte/ Wessel, Mechthild (2009): *Kinderliteratur für sozialpädagogische Berufe*. Troisdorf: Bildungsverlag EINS.

BIBLIOGRAFIE

Sprache und Didaktik

1. Altenburg, Erika (2008): *Sprachliches Lernen zur Entwicklung und Förderung von Lesekompetenz*, in: Hoffmann, Bernhard/ Valtin, Renate (2008): Checkpoint Literacy. Tagungsband 1 zum 15. Europäischen Lesekongress 2007 in Berlin. Berlin: Deutsche Gesellschaft für Lesen und Schreiben (<https://docplayer.org/22880018-Bernhard-hofmann-rename-valtin-hg.html>).
2. Bartnitzky, Horst (2012): *Grammatikunterricht in der Grundschule*. Berlin: Cornelsen Verlag.
3. Bleyhl, Werner (2010): *Grammatik im Fremdsprachenunterricht. Ein Irr-Glaube als Keule*, in: 48. BAG 12.-15.5.2010 im Päd. Institut Haus Villigst./Ruhr Plenarvortrag (http://www.bag-englisch.de/wp-content/uploads/2011/03/48_BAG_Bleyhl.pdf).
4. Braun, Daniela/ Krause, Sascha (2019), *Handbuch Kreativitätsförderung: Didaktik und Methodik in der Frühpädagogik*. Freiburg im Breisgau: Herder Verlag.
5. Ellermann, Walter, (2016), *Methodik der Bildungsarbeit in Kindertagesstätten: Kinder in der Praxis anregen, unterstützen und fördern*. Hamburg: HT Verlag.
6. Granzow-Emden, Matthias (2013): *Deutsche Grammatik verstehen und unterrichten*. München: Narr Francke Attempto Verlag.
7. Kirschhock, Eva-Maria (2007): *Diagnose und Förderung von Sprachbewusstheit*, in: Hoffman, Bernhard/ Valtin, Renate (Hrsg.) (2007): Förderdiagnostik beim Schriftspracherwerb, Berlin: Deutsche Gesellschaft für Lesen und Schreiben. (https://www.pedocs.de/volltexte/2016/12412/pdf/Hofmann_Valtin_2007_Foerderdiagnostik_beim_Schriftspracherwerb.pdf).
8. Lepold, Marion/ Ullmann, Monika (2018): *Digitale Medien in der Kita-Alltagsintegrierte Medienbildung in der pädagogischen Praxis*. Freiburg im Breisgau: Herder Verlag.
9. Pahlow, Heike (2010): *Deutsche Grammatik einfach, kompakt und übersichtlich*. Leipzig: Engelsdorfer Verlag.
10. Valtin, Renate, Hrsg. (2000): *Rechtschreiben lernen in den Klassen 1-6*. Frankfurt am Main: Grundschulverband.

2. METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII GERMANE MATERNE / COMUNICĂRII ÎN LIMBA GERMANĂ MATERNĂ

TEMATICĂ

- Der Lehrplan für Deutsch als Muttersprache – Struktur (Kompetenzen, Inhalte, Unterrichtsempfehlungen); Planung des Unterrichts ausgehend vom Lehrplan;
- Der Stoffverteilungsplan (Jahres-/ Wochenplanung, Tagesablauf);
- Der Lektionsplan; Lernzielbeschreibung;
- Sozialformen: Frontalunterricht, Klassengespräch, Gruppenarbeit, Partnerarbeit, Einzelarbeit;
- Methoden im Deutschunterricht: z.B.: das Gespräch, die Gedächtnisübung, die Beobachtung/Beschreibung, das Erzählen und Vorlesen, das Rollenspiel, das didaktische Spiel, das Experiment, das Portfolio, das Projekt;
- Die Vorbereitungsklasse – Sprachförderung; der kommunikative Ansatz; der integrierte Ansatz; Planung von Unterrichtseinheiten;
- Hören und Sprechen im Deutschunterricht – Übungen und Aufgaben;
- Sprachförderung im Anfangsunterricht und in der Grundschule;
- Lesen lernen im Deutschunterricht;
- Lesemotivation und Leseförderung – Beobachtung, Diagnose, Fördermöglichkeiten, Übungen und Aufgaben;
- Umgang mit Literatur im Anfangsunterricht (Literacy);

- Der Schriftspracherwerb – Vorbereitung des Schreibenlernens; Methodenintegration; Planung von Unterrichtseinheiten;
- Der Schreibunterricht – Entwicklung der individuellen Schrift; Sprachbetrachtung in der Grundschule;
- Handlungs- und produktionsorientierter Deutschunterricht – Übungen und Aufgaben;
- Medien im Deutschunterricht – Möglichkeiten, Vor- und Nachteile;
- Evaluation im Deutschunterricht – Bewertungsformen, Aufgabenformate, Bewertungskriterien.

BIBLIOGRAFIE

Didaktik und Methodik

1. Abraham, Ulf; Knopf, Julia (2013): *Deutsch - Didaktik für die Grundschule*. Berlin: Cornelsen Scriptor.
2. Böcher, Hartmut Hrsg. (2013): *Erziehen, bilden und begleiten*. Troisdorf: Bildungsv Verlag EINS.
3. Bredel, Ursula (2013): *Sprachbetrachtung und Grammatikunterricht*. Stuttgart: UTB.
4. Böttcher, Ingrid/ Becker-Mrotzek, Michael (2003): *Texte bearbeiten, bewerten und benoten*. Berlin: Cornelsen Verlag.
5. Christiani, Reinhold (2004): *Schuleingangsphase neu gestalten*. Berlin: Cornelsen Verlag.
6. Dehn, Mechthild (2012): *Kinder & Sprache(n). Was Erwachsene wissen sollten*. Stuttgart: Kallmeyer Klett.
7. Dräger, Monika (2004): *Lust am Lesen wecken*, in: Dräger, Monika et al (Hrsg.) (2004): *Lesen ist Verstehen. Schriften auf Wegen zu Kindern*. Berlin: Deutsche Gesellschaft für Lesen und Schreiben.
8. Füßenich, Iris/ Löffler, Cordula (2008): *Schriftspracherwerb. Einschulung, erstes und zweites Schuljahr*. München: Ernst Reinhardt Verlag.
9. Jentgens, Stephanie (2016): *Lehrbuch Literaturpädagogik. Eine Einführung in Theorie und Praxis der Literaturvermittlung*. Weinheim: Beltz Verlag.
10. Jeuk, Stefan/ Schäfer, Joachim (2013): *Schriftsprache erwerben – Didaktik für die Grundschule*. Berlin: Cornelsen scriptor.
11. Kohl, Eva Maria/ Ritter, Michael (2010): *Schreibszenarien*. Stuttgart: Kallmeyer Klett.
12. *** *Lehrplan für Deutsch als Muttersprache*.
13. Leuchter, Miriam (2010): *Didaktik für die ersten Bildungsjahre*. Zug: Klett und Balmer Verlag.
14. Näger, Sylvia (2005): *Literacy - Kinder entdecken Buch-, Erzähl- und Schriftkultur*. Freiburg im Breisgau: Herder Verlag.
15. Ritter, Alexandra/ Ritter, Michael; Hrsg. (2012): *Schreibkompetenz und Schriftkultur*. Frankfurt am Main: Grundschulverband.
16. Rühl, Katja (2005): *Strategieorientiertes Unterrichten*, in: Sasse, Ada, Valtin Renate (Hrsg.) (2005): *Lesen lehren*, Berlin: Deutsche Gesellschaft für Lesen und Schreiben (<https://dgl.de/publikationen/buecher/band-2-lesen-lehren/>).
17. Schmid-Barkow, Ingrid (2004): *Prozesse des Textverstehens und ihre Analyse*, in Dräger, Monika et al (Hrsg.) (2004): *Lesen ist Verstehen. Schriften auf Wegen zu Kindern*. Berlin: Deutsche Gesellschaft für Lesen und Schreiben (<https://dgl.de/publikationen/buecher/.band-1-lesen-ist-verstehen-schriften-auf-wegen-zu-kindern/>).
18. Sengelhoff, Barbara (2004): *Lesen. Entwurf eines didaktischen Modells*, in: Dräger, Monika et al (Hrsg.) (2004): *Lesen ist Verstehen. Schriften auf Wegen zu Kindern*. Berlin: Deutsche Gesellschaft für Lesen und Schreiben (<https://dgl.de/publikationen/buecher/.band-1-lesen-ist-verstehen-schriften-auf-wegen-zu-kindern/>).
19. Uhlig, Bettina Hrsg.(2010): *Bildung in der Kindheit – das Handbuch zum Lernen in Kindergarten und Grundschule*. Stuttgart: Kallmeyer Klett.

20. Wedel-Wolff, Annegret von/ Crämer, Claudia (2007): *Förderung im Lesen nach dem Erwerb der alphabetischen Phase*, in: Hoffman, Bernhard/ Valtin, Renate (Hrsg.) (2007): *Förderdiagnostik beim Schriftspracherwerb*, Berlin: Deutsche Gesellschaft für Lesen und Schreiben, auch unter:
(https://www.pedocs.de/volltexte/2016/12412/pdf/Hofmann_Valtin_2007_Foerderdiagnostik_beim_Schriftspracherwerb.pdf).

Einige der angeführten Titel sind unter folgendem Link zu finden:

<http://www.dgls.de/download/category/11-ganze-baende.html>

NOTĂ: Bibliografia pentru metodică de specialitate **include și planurile cadru, programele școlare, precum și manualele cuprinse în catalogul manualelor școlare valabile în învățământul preuniversitar, în anul școlar în care se susține examenul.**

3. LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ ȘI UNIVERSALĂ PENTRU COPII

TEMATICĂ

I. Limba română

Fonetică și vocabular

- Nivelul fonetic. Pronunțarea corectă a cuvintelor.
- Vocale. Semivocale. Consoane. Diftong. Triftong. Hiat.
- Despărțirea cuvintelor în silabe. Reguli. Excepții.
- Omografe, omofone. Accentul.
- Derivarea. Cuvântul de bază. Rădăcină. Sufixe diminutive și augmentative.
- Familia lexicală.
- Dinamica vocabularului. Arhaisme. Regionalisme. Neologisme. Împrumuturile (din/în limba română în/din limba maternă; alte împrumuturi).
- Paronimele frecvente. Pleonasmul.

Părți de vorbire – părți de propoziție (funcții sintactice)

- Verbul în propoziție. Exprimarea unei acțiuni, stări și existențe. Funcția sintactică de predicat.
- Substantivul în propoziție. Exprimarea obiectului direct, indirect și a circumstanțelor (prepoziția, locuțiunea prepozițională). Funcții sintactice.
- Adjectivul în propoziție. Exprimarea însușirilor. Forme ale superlativului. Funcții sintactice.
- Pronumele în propoziție. Funcții sintactice.
- Numeralul. Exprimarea cantității și a ordinii. Funcții sintactice.
- Adverbul în propoziție. Funcții sintactice. Adverbe relative.
- Interjecția. Exprimarea emoțiilor și a sunetelor din natură. Funcții sintactice.

Propoziția

- Exprimarea raporturilor de coordonare și subordonare (conjunția și prepoziția).
- Propoziția principală/propoziția secundară. Propoziția simplă. Propoziția dezvoltată. Propoziția afirmativă. Propoziția negativă.

Fraza

- Propoziția regentă/elementul regent.
- Tipuri de propoziții și structura lor specifică.
- Expansiunea și contragerea.

II. Literatura română și universală pentru copii

- Literatură pentru copii. Definiții. Caracteristici.
- Principalele genuri și specii literare, accesibile școlarilor mici.

1. Creația populară

- Folclorul copiilor (cântece formulă, recitative, numărători).
- Colinde, proverbe, zicători, ghicitori.
- Basme populare culese și prelucrate de Petre Ispirescu: *Greuceanu*, *Prâslea cel Voinic* și *merele de aur*.

2. Creația cultă

a. Genul liric

- **poeziile copilăriei** (Tudor Arghezi, *Prisaca*; Ana Blandiana, *Întâmplări din grădina mea*; Passionaria Stoicescu, *Jocuri-poezii despre ce poți fi*).
- **poezia despre natură și viețuitoare** (Vasile Alecsandri, *Pasteluri*; Mihai Eminescu, *Somnoroase păsările*; Elena Farago, *Cățelușul schiop*; Passionaria Stoicescu, *Cartea pădurii*; Gellu Naum, *Cărțile cu Apollodor*).

b. Genul epic

- **în versuri**:
 - **fabula** (Alec Donici, *Musca la arat*; Grigore Alexandrescu, *Căinele și cățelul*; Jean de La Fontaine, *Greierile și furnica*).
 - **balada** (George Topîrceanu, *Balada unui greier mic*).
- **în proză**:
 - **schîța** (I.L. Caragiale, *D-I Goe, Vizită, Bubico*).
 - **povestirea** (Emil Gârleanu, *Fricosul*; Mihail Sadoveanu, *Dumbrava minunată*).
 - **legenda** (Alexandru Mitru, *Legendele Olimpului*).
 - **basmul cult** (Barbu Ștefănescu-Delavrancea, *Palatul de cleștar*; Ioan Slavici, *Zâna zorilor*; Hans Christian Andersen, *Răpușca cea urâtă*; Frații Grimm, *Cenușăreasa*).
 - **romanul pentru copii** (Cezar Petrescu, *Fram, ursul polar*; Jonathan Swift – *Călătoriile lui Gulliver*).

c. Genul dramatic (Victor Eftimiu, *Înșir-te mărgărite...*).

BIBLIOGRAFIE

I. Limba română

1. *Dicționarul ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române*, Ediția a II-a revăzută și adăugită (2005), Editura Univers Enciclopedic, București.
2. Gheorghe, M., (2009), *Limba română. Probleme teoretice și aplicații*, Editura Universității Transilvania din Brașov.
3. Golopenția S., (2017), *Acțiune, interacțiune, identitate, studii de pragmatică lingvistică*, Editura Academiei Române (cap. Româna globală).
4. Pană-Dindelegan, G. (coord.), (2019), *Gramatica limbii române pentru gimnaziu*, Editura Univers Enciclopedic Gold, București.
5. <https://www.eursc.eu/Syllabuses/2015-01-D-45-ro-2.pdf>.
6. <https://www.observatoireplurilinguisme.eu/ro/>.

II. Literatura română și universală pentru copii

1. Balazs, L., (2003), *Folclor. Noțiuni generale de folclor și poetică populară*, Editura Scientia, Cluj-Napoca.
2. Călinescu, G., (2003), *Istoria literaturii române de la origini până în prezent*, Editura Semne, București.
3. Ciopraga, Constantin, (1997), *Personalitatea literaturii române*, ed. a II-a, revăzută și adăugită, Institutul European, Iași.
4. Norel, M., (2012), *Literatură română și literatură pentru copii*, (<https://www.studocu.com/ro/document/universitatea-transilvania-din-brasov/english-literature/note-de-curs/literatura-romana-pt-copii-m-norel/4986179/>).

5. ****Limba Română*, revistă de știință și cultură, Chișinău (www.limbaromana.md).
6. ***Manualele și programele școlare pentru învățământul primar/ Comunicare în limba română/ Limba și literatura română, în vigoare în anul școlar în care se susține examenul.
7. www.enciclopediavirtuala.ro.
8. <http://ro.literaryframework.eu/>.
9. www.romanianvoice.com/poezii/.
10. www.cartiaudio.eu.
11. www.biblior.net.

4. METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII ROMÂNE/ COMUNICĂRII ÎN LIMBA ROMÂNĂ

TEMATICĂ PENTRU METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII ROMÂNE LA CLASELE CU PREDARE ÎN LIMBILE MINORITĂȚILOR

I. Specificul predării-învățării-evaluării limbii române în învățământul primar cu predare în limba unei minorități

- Specificul curriculumului pentru disciplina Comunicare în limba română/Limba și literatura română pentru școlile și secțiile cu predare în limba unei minorități;
- Influența fenomenelor de transfer și de interferență asupra învățării limbii române;
- Proiectarea activităților didactice în manieră integrată;
- Modelul comunicativ-funcțional și abordarea conținuturilor în clasele pregătitoare – a IV-a;
- Abordarea elementelor de construcție a comunicării din perspectivă funcțională, aplicativă, conform programelor școlare în vigoare;
- Specificul organizării lecțiilor de Comunicare în limba română/Limba și literatura română pentru școlile și secțiile cu predare în limba unei minorități în clasele pregătitoare – a IV-a;
- Metode și procedee specifice învățării limbii române, ca limba a doua (nematernă);
- Forme de organizare a activităților de învățare în limba română; strategii de diferențiere, individualizare; învățarea prin cooperare;
- Rolul jocului didactic în orele de Comunicare în limba română/Limba și literatura română pentru școlile și secțiile cu predare în limba unei minorități.

II. Aspecte metodologice privind curriculumul de *Comunicare în limba română/Limba și literatura română pentru școlile și secțiile cu predare în limba unei minorități în învățământul primar*

1. Comunicarea orală (receptarea mesajului oral, exprimarea orală)

- Strategii de formare a comportamentului de receptor/emițător de mesaje orale;
- Strategii de predare-învățare-evaluare la disciplina Comunicare în limba română/Limba și literatura română pentru școlile și secțiile cu predare în limba unei minorități;
- Activități de învățare care contribuie la sesizarea elementelor semnificative ale unui mesaj ascultat (clasa pregătitoare – clasa a IV-a);
- Metode și mijloace de învățământ folosite în formarea și dezvoltarea exprimării orale în limba română;
- Formarea și dezvoltarea competențelor de Comunicare în limba română/Limba și literatura română pentru școlile și secțiile cu predare în limba unei minorități: conținuturi și contexte de realizare, criterii și cerințe în exersarea exprimării corecte, respectarea normelor ortoepice.

2. Comunicarea scrisă (receptarea mesajului scris, exprimarea scrisă)

- Strategii de formare a câmpului vizual (propoziție, cuvânt, silabă, literă);
- Strategii de predare-învățare-evaluare a citit-scrisului în limba română la clasa a II-a (metode și procedee specifice, mijloace de învățământ);

- Specificul abordării textelor în învățământul primar:
 - Textul narativ (elaborarea planului de idei, povestirea/narațiunea, dialogul, descrierea, personajul literar);
 - Textul liric (strofa, versul);
 - Textul nonliterar;
 - Textul funcțional.
- Organizarea textului scris, în funcție de scopul redactării:
 - Tehnica elaborării unui text scris: contexte de realizare pentru clasele a III-a – a IV-a;
 - Scrierea funcțională (bilet, felicitare, afiș, fluturaș, invitație, email);
 - Scrierea imaginativă (pe baza unui șir de întrebări, pe baza unui suport vizual);
 - Scrierea despre textul literar (povestirea, descrierea).
- Formarea deprinderilor de exprimare scrisă în învățământul primar – particularități ale însușirii normelor limbii literare în clasele a II-a – a IV-a (ortografie și punctuație).

III. Evaluarea nivelului de pregătire a elevilor la *Comunicare în limba română/Limba și literatura română pentru școlile și secțiile cu predare în limba unei minorități*

- Forme/tipuri de evaluare a rezultatelor și progresului școlar;
- Metode tradiționale și alternative de evaluare;
- Tipuri de itemi utilizați în practica școlară (clasele pregătitoare – a IV-a).

BIBLIOGRAFIE PENTRU METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII ROMÂNE LA CLASELE CU PREDARE ÎN LIMBILE MINORITĂȚILOR

1. Brate, Rodica, (2014), *Limba și literatura română/universală pentru copii. Metodica predării limbii române. Concursul național pentru ocuparea posturilor didactice de învățători (în limbile minorităților)*, Editura Universității Lucian Blaga, Sibiu.
2. Cristea, S., (2002), *Dicționar de pedagogie*, Editura Litera, Chișinău.
3. Norel, M. (2010), *Didactica limbii și literaturii române pentru învățământul primar*, Editura Art, București.
4. Pamfil, A. (2019), *Limba și literatura română în învățământul primar*, Editura Art.
5. Rusu, Mina-Maria; Norel, Mariana (coord.), (2019), *Ghidul profesorului de limba și literatura română pentru aplicarea noilor programe școlare*, Editura Nomina.
6. Tódor Erika Mária, (2020), *Predarea-învățarea limbii române ca nematernă (O alternativă a lingvisticii aplicate)*. Scientia, Cluj-Napoca, ISBN 978-606-975-032-2, ediția a II-a (revizuită și îmbogățită).
7. <http://educatiaccontinua.edu.ro/repere-metodologice.html>.

5. MATEMATICĂ

TEMATICĂ

1. Elemente de teoria mulțimilor

- Noțiunea de mulțime: element, apartenență; reprezentarea mulțimilor;
- Relația de incluziune, egalitatea între mulțimi;
- Submulțimi; Determinarea unor submulțimi;
- Operații cu mulțimi: Reuniunea. Intersecția. Diferența. Complementara unei mulțimi. Produsul cartezian;
- Relația de echipotență; cardinalul unei mulțimi;

2. Mulțimi de numere

Mulțimea numerelor naturale (N); mulțimea numerelor întregi (Z); mulțimea numerelor raționale (Q); mulțimea numerelor iraționale (I).

Numere naturale.

- Sisteme de numerație: sistem pozițional (scrierea în baza 10) și sistem nepozițional (scrierea cu cifre romane);
- Operații cu numere naturale: adunarea și scăderea – proprietăți, înmulțirea și împărțirea - proprietăți, teorema împărțirii cu rest; puterea cu exponent natural a unui număr natural; pătratul unui număr natural, reguli de calcul cu puteri;
- Divizibilitatea numerelor naturale, divizor, multiplu, criterii de divizibilitate cu: 2, 3, 5; numere prime, numere compuse;
- Descompunerea unui număr natural în factori primi.

Numere întregi

- Compararea numerelor întregi;
- Operații cu numere întregi: adunarea, scăderea, înmulțirea, împărțirea.

Numere raționale:

- Frații ordinare: fracții subunitare, echunitare, supraunitare; procente; fracții echivalente;
- Compararea fracțiilor cu același numitor/numărător; introducerea și scoaterea întregilor dintr-o fracție;
- Adunarea și scăderea fracțiilor ordinare cu același numitor;
- Frații zecimale: compararea fracțiilor zecimale;
- Transformarea unei fracții zecimale în fracție ordinară;
- Transformarea unei fracții ordinare în fracție zecimală;
- Operații cu numere raționale: adunarea și scăderea fracțiilor zecimale cu un număr finit de zecimale nenule; înmulțirea și împărțirea fracțiilor zecimale cu un număr finit de zecimale nenule;
- Media aritmetică.

Numere iraționale

- Rădăcina pătrată a unui număr natural;
- Algoritm de extragere a rădăcinii pătrate a unui număr natural prin descompunerea numerelor în produs de factori primi.

3. Ecuații, inecuații și sisteme de ecuații

- Ecuații de gradul I cu coeficienți în \mathbb{Z} ; probleme care se rezolvă folosind ecuații de acest tip;
- Inecuații de gradul I, cu coeficienți numere întregi;
- Sisteme de două ecuații liniare cu două necunoscute, cu coeficienți numere întregi (metoda substituției, metoda reducerii); probleme care se rezolvă cu ajutorul sistemelor de două ecuații cu două necunoscute.

4. Elemente de organizare a datelor

- Reprezentarea și interpretarea unor dependențe funcționale prin tabele, diagrame și grafice.

5. Unități de măsură pentru lungime, arie, volum, capacitatea vaselor, masă, timp

- Unități de măsură standard; multipli și submultipli; transformări.

6. Elemente de geometrie

- **Punct, dreaptă, semidreaptă, segment, linia curbă, linia frântă.**
- **Unghi:** definiție, notații, elemente; interiorul unui unghi, exteriorul unui unghi; măsura unui unghi; clasificare.
- **Poligoane:**

Triunghiul

- Definiție, elemente; clasificare; perimetru; suma măsurilor unghiurilor unui triunghi;
- Linii importante în triunghi: înălțimea, bisectoarea, mediatoarea, mediana (definiție, proprietăți, construcție);
- Ortocentrul, centrul cercului înscris în triunghi, centrul cercului circumscris triunghiului, centrul de greutate;

- Criteriile de congruență a triunghiurilor;
- Proprietăți ale triunghiului isoscel;
- Proprietăți ale triunghiului echilateral;
- Triunghiul dreptunghic: proiecții ortogonale pe o dreaptă; teorema înălțimii; teorema catetei, teorema lui Pitagora; reciproca teoremei lui Pitagora;
- Perimetrul și aria (formule de calcul).

Patrulaterul

- Patruleterul convex; suma măsurilor unghiurilor unui patrulater convex;
- Paralelogramul, proprietăți; paralelograme particulare: dreptunghi, romb, pătrat - proprietăți; trapezul, clasificare, proprietăți, linia mijlocie în trapez;
- Perimetre și arii: dreptunghi, romb, pătrat, trapez;
- **Cercul:** construcție, elemente.
- **Corpuri geometrice:** paralelipiped, cub, piramidă, cilindru, con, sferă (recunoaștere, elemente componente, construcție).

BIBLIOGRAFIE

1. Aron, I., Herescu, Gh., Dumitru, A., 1996, *Aritmetica pentru învățători*, București, Editura Didactică și Pedagogică.
2. Roșu, M., Roman, M., 1999, *Matematica pentru perfecționarea învățătorilor*, București, Editura All.
3. *Manualele de matematică pentru clasele a IV-a – a VIII-a* valabile în anul școlar în care se susține examenul.

6. METODICA PREDĂRII MATEMATICII / MATEMATICII ȘI EXPLORĂRII MEDIULUI ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

TEMATICĂ

I. Curriculumul în învățământul primar.

- Specificul Curriculumului Național la disciplina Matematică și explorarea mediului / Matematică.

II. Aspecte metodologice privind curriculumul de *Matematică și explorarea mediului / Matematică în învățământul primar*

1. Elemente pregătitoare pentru formarea conceptului de număr natural; Aspectul cardinal și aspectul ordinal al numărului natural.
2. Metodologii specifice disciplinei *Matematică și explorarea mediului / Matematică*.
 - Metodologia formării conceptului de număr natural.
 - Metodologia didactică specifică predării operațiilor matematice în mulțimea numerelor naturale; algoritmi de calcul cu numere naturale (adunarea, scăderea, înmulțirea, împărțirea cu rest 0 și cu rest diferit de 0).
 - Metodologia didactică specifică predării-învățării ordinii efectuării operațiilor matematice și utilizării parantezelor.
 - Metodologia didactică specifică predării-învățării fracțiilor și a operațiilor cu fracții.
 - Metodologia didactică specifică predării-învățării unităților de măsură pentru lungime, masă, capacitate, timp, valoare.
 - Metodologia didactică specifică predării-învățării elementelor de geometrie.
 - Metodologia de rezolvare și compunere a problemelor de matematică; noțiunea de problemă matematică; etapele rezolvării problemelor de matematică; valențele formative ale activităților de rezolvare a problemelor matematice; metode speciale de rezolvare a problemelor de matematică: metoda figurativă; metoda comparației; metoda mersului invers; metoda reducerii la unitate.
3. Modalități de activizare a elevilor în lecția de matematică.

- Forme de organizare a colectivului de elevi.
 - Strategii de diferențiere, individualizare; învățarea prin cooperare.
 - Metode de predare-învățare tradiționale și modern.
 - Mijloace de învățământ și suporturi de instruire.
4. Jocul didactic în lecția de matematică: definiție, clasificare, caracteristici, organizarea și desfășurarea jocului didactic matematic, valențe formative ale utilizării acestuia.
 5. Caracterul practic-aplicativ al matematicii; contexte de aplicare (explorare, investigare, aproximare, comparare, măsurare, experimentare).
 6. Abordări didactice interdisciplinare în studiul matematicii.
- III. Evaluarea didactică la disciplina *Matematică și explorarea mediului/Matematică*; forme/tipuri de evaluare a rezultatelor și a progresului școlar; metode tradiționale și metode alternative de evaluare; tipuri de itemi utilizați în practica școlară.

BIBLIOGRAFIE

1. Aron, I., 1973, *Metodica predării aritmeticii la clasele I-IV*, București, Editura Didactică și Pedagogică.
2. Bolboacă, L., 2001, *Didactica modernă*, Cluj-Napoca, Editura Dacia.
3. Burtea, G. (coord.), 1995, *Matematica și logica pentru școlari*, București, Editura Corint.
4. Cristea, S., 2002, *Dicționar de pedagogie*, Chișinău, Editura Litera Educațional.
5. Dumitru, A. ș.a, 2017, *Metodica predării matematicii - pentru învățământul primar. După noua programă. CP-IV*, Pitești, Editura Carminis.
6. Magdaș, I., 2010, *Didactica matematicii pentru învățământul primar și preșcolar - actualitate și perspective*, Cluj-Napoca, Editura Presa Universitară Clujeană.
7. Neacșu, I. (coord.), 1988, *Metodica predării matematicii la clasele I-IV*, București, Editura Didactică și Pedagogică.
8. Paraschiva, A., Purcaru, M., 2008, *Metodica activităților matematice și a aritmeticii pentru institutori/profesorii din învățământul primar și preșcolar*, Brașov, Editura Universității „Transilvania” Brașov.
9. Petrovici, C., 2014, *Didactica matematicii pentru învățământul primar*, Iași, Editura Polirom.
10. Roșu, M., Roman, M., 2007, *Didactica matematicii în învățământul primar*, MEC, Proiectul pentru Învățământul rural.
11. Săvulescu, D. (coord.), 2008, *Metodica predării matematicii în ciclul primar*, Craiova, Editura „Gheorghe Alexandru”.
12. Vișoiu, F., 2013, *Metode activ-participative folosite în predarea matematicii la ciclul primar*, Bacău, Ed. Rovimed.
13. <http://www.bp-soroca.md/pdf/matematica%20in%20clasele%20primare.pdf>.
14. <https://didaktika.files.wordpress.com/2008/05/modul-recuperarea-ramanerii-in-urma-la-matematica.pdf>.
15. *** *Organizarea interdisciplinară a ofertelor de învățare pentru formarea competențelor cheie la școlarii mici, Program de formare continuă de tip „blended learning” pentru cadrele didactice din învățământul primar, proiect POSDRU/87/1.3/S/63113 (beneficiar MECTS)*, suport de curs, 2012.
16. *** Ghid de evaluare pentru învățământul primar, SNEE, București, 1999.
17. *** Programele școlare pentru învățământul primar - Matematică și explorarea mediului/Matematică 1. Hauser B., Rathgeb-Schnierer E., Stebler R., Vogt F. - Mehr ist mehr. Mathematische Frühförderung mit Regelspielen, Klett 2015.
18. Krauthausen G., Scherer P. - Einführung in die Mathematikdidaktik, Spektrum 2007.
19. Lauter J. - Fundament der Grundschulmathematik, Auer 1997.
20. Padberg F. - Didaktik der Arithmetik, Spektrum 1996.
21. Rasch R., Sitter K. - Module für den Geometrieunterricht in der Grundschule, Klett 2016.

22. Regelein S. - Der gesamte Mathematikunterricht im 1. Schuljahr, Oldenbourg 1989.
23. Spiegel H., Selter C. - Kinder und Mathematik. Was Erwachsene wissen sollten, Friedrich Verlag 2003.
24. Stamp H. O. - Rechnen, aber wie? Didaktik des Rechenunterrichts in der Grundschule, Karpatenrundschau 1985.
25. Winter H. - Mathematik entdecken, Cornelsen 1987.
26. Winter H. - Sachrechnen in der Grundschule, Cornelsen 1985.